

การส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้กลวิธีการโค้ชเชิงบวก

Promoting the Learning Management Competencies of Pre-Service Teachers through Positive Coaching Strategies

บันทิตา อินสมบัติ¹, วไลพร เมฆไตรรัตน์²

Bantita Insombat¹, Walaiporn Maktrirat²

Corresponding Author E-mail: bantita.i@nsru.ac.th

Received: 2025-09-24; Revised: 2025-11-03; Accepted: 2025-11-19

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากลวิธีการโค้ชเชิงบวกที่ส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2) ศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ได้รับกลวิธีการโค้ชเชิงบวกและ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อกลวิธีการโค้ชเชิงบวก กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่ลงทะเบียนรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 12 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดกิจกรรมการโค้ชเชิงบวก 2) แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1) กลวิธีการโค้ชเชิงบวกที่ส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย การให้ข้อเสนอแนะเชิงบวก การเสริมแรงทางบวก และการสะท้อนคิด 2) หลังจากใช้กลวิธีการโค้ชเชิงบวกนักศึกษามีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม และนักศึกษามีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ระดับดีมาก 2 คนคิดเป็นร้อยละ 16.67 และระดับดี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 3) ในภาพรวมนักศึกษามีความเห็นว่ากลวิธีการโค้ชเชิงบวกช่วยส่งเสริมให้มีความมั่นใจ และการสะท้อนคิดช่วยให้มีแนวทางในการพัฒนาตนเองมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: สมรรถนะการจัดการเรียนรู้, นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, กลวิธีการโค้ชเชิงบวก

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

¹ Assistant Professor, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

² รองศาสตราจารย์, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Associate Professor, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were to 1) to examine positive coaching strategies that promote the learning management competencies of pre-service teachers, 2) to study the learning management competencies of pre-service teachers who received positive coaching strategies, and 3) to explore the perspectives of pre-service teachers toward positive coaching strategies. The research target group consisted of 12 students who studied in the Master of Education Program in Curriculum and Instruction at Nakhon Sawan Rajabhat University, who were registered in the Teacher Professional Internship 2 course in the second semester of the academic year 2024. The participants were selected through purposive sampling. The research instruments included: 1) a positive coaching activity plan, 2) a learning management competency assessment form, and 3) a questionnaire on opinions. Qualitative data were analyzed using content analysis, while quantitative data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation. The results found that:

1) positive coaching strategies that enhanced students' learning management competencies consisted of goal setting, positive feedback, positive reinforcement, and reflective thinking, 2) after the use of positive coaching strategies, the students showed higher levels of learning management competencies compared to before participating in the research. The results showed 9 students (75.00%) achieved an excellent level, 2 students (16.67%) achieved a very good level and 1 students (8.33%) achieved a good level and 3) Overall, the students showed that positive coaching strategies enhanced their confidence, while the reflective practices provided them with clearer guidelines for further self-development.

Keywords: learning management competency, pre-service teacher, positive coaching strategies

บทนำ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นกระบวนการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริงของนักศึกษาครูในสถานศึกษา เพื่อให้ได้ประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน เพื่อนครู ผู้บริหาร และชุมชนทางการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาครูได้พัฒนาความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และเจตคติหรือคุณลักษณะวิชาชีพครู (Attitudes or Professional Dispositions) อย่างรอบด้านก่อนการสำเร็จการศึกษา (คุรุสภา. 2562) จึงนับได้ว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนานักศึกษาครูเพราะเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยกับการปฏิบัติจริงในห้องเรียนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาครูได้ทดลองวางแผน จัดกิจกรรม และประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างรอบด้านที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ (Darling-Hammond. 2006) การฝึกประสบการณ์ยังมีส่วนช่วยพัฒนาทัศนคติและความมั่นใจในความเป็นครู การจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์จริงทำให้นักศึกษาครูเห็นความสำคัญของบทบาทครูในการสร้างบรรยากาศเชิงบวกในชั้นเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 (กาญจนา ตั้งชลทิพย์. 2563)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์มีพันธกิจหลักในการผลิต พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล มีความรู้คู่คุณธรรมจริยธรรม สำนึกในความเป็นไทย มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่นรวมทั้งการบริการวิชาการแก่ท้องถิ่นและสังคมเพื่อให้เป็น สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นกลยุทธ์ประการหนึ่งที่ต้องมีความสอดคล้องกับพันธกิจหลักที่มุ่งเน้นการผลิตและพัฒนาครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา ที่มีความรับผิดชอบต่อชุมชน ท้องถิ่น และสังคม มีภาวะผู้นำทางปัญญา สามารถนำความรู้และวิชาการที่ทันสมัยไปช่วยแก้ไขปัญหาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและช่วยยกระดับคุณภาพของสังคมไปสู่สังคมที่สงบสุขบนพื้นฐานของความพอเพียง (คณะครุศาสตร์. 2566) โดยหลักสูตรที่มุ่งพัฒนานักศึกษาให้สามารถนำคุณวุฒิที่ได้ไปใช้เพื่อการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้นั้นโครงสร้างหลักสูตรต้องกำหนดให้นักศึกษาได้รับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เช่นเดียวกับหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ที่ต้องกำหนดให้มี

รายวิชาการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน และการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาซึ่งนักศึกษากลุ่มนี้จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝน การชี้แนะจากอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อหล่อหลอมให้เป็นผู้มีสมรรถนะที่การจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นสมรรถนะที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพครู

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะเชิงวิชาชีพที่นักศึกษาแสดงออกผ่านการวางแผน จัดกิจกรรม การประเมินผลการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทจริง (คุรุสภา. 2562) ประกอบด้วยความสามารถในการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และคุณลักษณะทางวิชาชีพที่แสดงถึงคุณธรรมจริยธรรมทางวิชาชีพ โดยสมรรถนะนี้เป็นตัวชี้วัดความพร้อมและความสามารถในการประกอบวิชาชีพครูที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ และยังช่วยให้นักศึกษาครูพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการใช้กลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนหลากหลาย ทั้งยังส่งเสริมความมั่นใจและความเป็นผู้นำทางวิชาชีพครูในอนาคต การส่งเสริมสมรรถนะนี้จึงเป็นรากฐานในการสร้างพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2563) การเสริมสร้างสมรรถนะดังกล่าวจำเป็นต้องมีกลวิธีที่ช่วยให้นักศึกษาครูตระหนักถึงศักยภาพของตนเองและพัฒนาตนได้อย่างต่อเนื่อง หนึ่งในแนวทางที่ได้รับการยอมรับคือ กลวิธีการโค้ชเชิงบวก (Positive Coaching Strategies) ซึ่งเป็นวิธีการพัฒนาศักยภาพของบุคคลโดยเน้นการค้นหาจุดแข็ง การกำหนดเป้าหมาย การให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ และการเสริมแรงทางบวก เพื่อสร้างแรงจูงใจ ความมั่นใจ และการตระหนักรู้ในคุณค่าของตนเอง ผู้รับการโค้ชจะได้รับการกระตุ้นให้สะท้อนคิด (Reflection) และนำศักยภาพของตนออกมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (Grant, & Cavanagh. 2011) และจากการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่านักศึกษาจำนวนหนึ่งยังขาดความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขาดการสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาการสอนของตนเอง และไม่สามารถเชื่อมโยงแนวคิดเชิงทฤษฎีกับการปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ยังอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ ขณะที่การนิเทศแบบเดิมมักเน้นการให้คำแนะนำเชิงวิพากษ์มากกว่าการเสริมแรงทางบวก ทำให้ผู้เรียนรู้สึกกังวลและไม่กล้าแสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ ซึ่งผลงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การโค้ชเชิงบวกช่วยเพิ่มศักยภาพและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และพบว่าปัจจัยความสำเร็จของการโค้ชเชิงบวก ได้แก่ โค้ช ครูผู้รับการโค้ช เพื่อนร่วมงาน สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการพัฒนาครู ผู้บริหารโรงเรียน กระบวนการโค้ช รวมทั้งการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงาน และความสัมพันธ์อันดีระหว่างโค้ชและผู้รับการโค้ช (ปณัฐ เรมิตตพงศ์, และภิญโญ รัตนพันธุ์. 2560; ปัญญาประคอง สารธรรม, และอมรรัตน์ วัฒนาธร. 2561)

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้กลวิธีโค้ชเชิงบวก ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อนักศึกษา คณาจารย์ และผู้บริหารที่จะนำไปเป็นแนวทางการพัฒนานักศึกษาในด้านอื่นๆต่อไปอันจะส่งผลโดยรวมต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลวิธีโค้ชเชิงบวกที่ส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ได้รับกลวิธีโค้ชเชิงบวก
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อกลวิธีโค้ชเชิงบวก

การทบทวนวรรณกรรม

กลวิธีโค้ชเชิงบวก (Positive Coaching Strategies) เป็นกระบวนการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพบุคคล โดยเน้นการค้นหาจุดแข็ง การกำหนดเป้าหมาย การให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ และการเสริมแรงทางบวก เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับการโค้ชเกิดการตระหนักรู้ในคุณค่าของตนเอง และนำศักยภาพนั้นมาใช้ได้อย่างเต็มที่ (Grant, & Cavanagh. 2011) ในทางการศึกษา กลวิธีโค้ชเชิงบวกถือเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูและนักศึกษาครูได้พัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ เจตคติ และความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ (Devine, Meyers, & Houssemand. 2013)

องค์ประกอบของการโค้ชเชิงบวก ประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม 2) การให้ข้อเสนอแนะเชิงบวก (Positive Feedback) ที่ช่วยสร้างแรงจูงใจ 3) การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) เพื่อคงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ และ 4) การสะท้อนคิด (Reflective Thinking) ที่ช่วยให้นักศึกษา

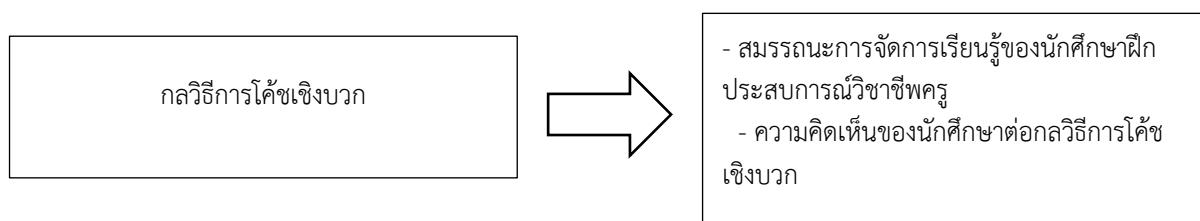
หรือครูเรียนรู้จากประสบการณ์และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Kraft, Blazar, & Hogan. 2018; ปัญญาประคอง, และ อมรรัตน์. 2561)

กลวิธีโค้ชเชิงบวกถูกนำมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนและการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาทิงานวิจัยของ Kraft, et al. (2018) พบว่าการโค้ชครูมีผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ ขณะเดียวกัน REL (U.S. Department of Education) ยังเสนอว่าการโค้ชครูที่มีประสิทธิภาพควรมีโครงสร้างการสังเกต การให้ feedback การฝึกปฏิบัติ และการสะท้อนผลร่วมกัน เพื่อให้ครูเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการสอนได้จริง ซึ่ง Devine, Meyers, & Houssemand (2013) พบว่านอกจากการโค้ชในสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาทักษะของครูแล้วยังสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงบวกในโรงเรียน สำหรับในประเทศไทยมีผลการวิจัยของ ปณัฐ เนรมิตตพงศ์, และภิญโญ รัตนพันธุ์ (2560) ที่ศึกษาการใช้กลวิธีโค้ชเชิงบวกกับนักศึกษาและพบว่าสามารถยกระดับศักยภาพและเจตคติของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน เช่นเดียวกับ ปัญญาประคอง สาธรรม, และอมรรัตน์ วัฒนาธร (2561) ที่ใช้การโค้ชเชิงบวกในการพัฒนาหลักสูตรครู และรายงานว่าครูมีความสามารถและเจตคติที่ดีขึ้นหลังการทดลองใช้

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะเชิงวิชาชีพที่นักศึกษาครูต้องแสดงออกผ่านการวางแผน จัดกิจกรรม และประเมินผลการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับผู้เรียนในบริบทจริง ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ (Darling-Hammond. 2005; ครูสภา. 2562; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2563) ดังนี้ 1) การออกแบบการเรียนรู้ เป็นความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดจุดประสงค์ เลือกสื่อ และวิธีการสอนที่เหมาะสม 2) การจัดการเรียนรู้ เป็นความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียน กระตุ้นการมีส่วนร่วม และใช้กลยุทธ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นความสามารถในการสร้างเครื่องมือที่เหมาะสม วิเคราะห์และสะท้อนผลเพื่อนำไปปรับปรุงการสอน 4) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนการเรียนการสอน และ 5) คุณลักษณะทางวิชาชีพ เป็นการแสดงออกถึงจริยธรรม ความรับผิดชอบ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสามารถกล่าวได้ว่า กลวิธีโค้ชเชิงบวกจะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้รับรู้ถึงศักยภาพของตนเอง เกิดความมั่นใจ และสามารถพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ และยังช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ หรือโค้ชที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้กลวิธีโค้ชเชิงบวก นี่เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ออกแบบการวิจัยโดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre experimental Design) แบบศึกษากลุ่มเดียววัดผลก่อน-หลังการทดลอง (One-group pretest-posttest design) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากลวิธีโค้ชเชิงบวกที่ส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในขั้นตอนนี้มีขั้นตอนวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกลวิธีการโค้ชเชิงบวก สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2. สังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัย เช่น องค์ประกอบ เทคนิค หรือเงื่อนไขความสำเร็จของการโค้ช จากนั้นจัดประชุมกลุ่มเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการนำกลวิธีการโค้ชเชิงบวกไปใช้ในการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีผลงานวิชาการหรือผลงานวิจัยเกี่ยวกับการโค้ชเชิงบวกหรือมีประสบการณ์ในการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 5 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (purposive Sampling) โดยพิจารณาจากการเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการสอนหรือการวิจัยในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มีประสบการณ์ในการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีความยินดีเข้าร่วมการวิจัยโดยสมัครใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ 1) ความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา 2) ความชัดเจนของกลวิธีและขั้นตอน 3) ความสอดคล้องกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ 4) ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และ 5) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งแบบบันทึกมีค่าความเที่ยงตรง (IOC) เท่ากับ 1.00

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานและทำหนังสือขอเชิญเป็นผู้ให้ข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางของกลวิธีการโค้ชเชิงบวกที่ส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2. จัดประชุมกลุ่มเพื่อรับฟังการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางของกลวิธีการโค้ชเชิงบวกที่ส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกลวิธีการโค้ชเชิงบวก

ขั้นตอนนี้ออกแบบการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre experimental Design) แบบกลุ่มเดียววัดผลก่อน-หลังการทดลองมีแบบแผนการทดลอง ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2564)

ทดสอบก่อน	สิ่งทดลอง	ทดสอบหลัง
O1	X	O2

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่ลงทะเบียนรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 12 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการโค้ชเชิงบวก จำนวน 5 แผนซึ่งมีคุณภาพด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D.=0.54) โดยทั้ง 5 แผน มีรายละเอียดดังนี้ 1) การตั้งเป้าหมายและวิเคราะห์ศักยภาพตนเอง 2) การออกแบบ

การจัดการเรียนรู้และรับข้อเสนอแนะเชิงบวก 3) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการเสริมแรงทางบวก 4) การสะท้อนคิด และวางแผนปรับปรุงการสอน และ 5) การประยุกต์ใช้กระบวนการโค้ชเชิงบวก

2. แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การประเมิน 5 ด้าน 10 ประเด็นการประเมิน ได้แก่ 1) การออกแบบการเรียนรู้ 3 ประเด็นการประเมิน 2) การจัดการเรียนรู้ 3 ประเด็นการประเมิน 3) การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ 2 ประเด็นการประเมิน 4) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 1 ประเด็นการประเมิน และ 5) คุณลักษณะทางวิชาชีพ 1 ประเด็นการประเมิน ซึ่งมีการให้คะแนนแบบรูปรีด 5 ระดับคุณภาพ รวม 50 คะแนน ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่น 0.87

3. แบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่น 0.89

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ติดต่อประสานงานไปยังคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวม ข้อมูลการวิจัยกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

2. สร้างความเข้าใจและชี้แจงขอความยินยอมกับนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างในการเป็นอาสาสมัครในโครงการวิจัย

3. ดำเนินการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนการใช้กลวิธีการโค้ชเชิงบวก จากนั้นดำเนินการใช้กลวิธีการโค้ชเชิงบวกตามแผนการจัดกิจกรรม จำนวน 5 แผนฯละ 1 สัปดาห์ รวม 5 สัปดาห์

4. หลังการใช้กลวิธีการโค้ชเชิงบวกดำเนินการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู และสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกลวิธีการโค้ชเชิงบวก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใช้การตรวจนับ คะแนนจากแบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลผลคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

43 - 50 คะแนน หมายถึง มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในระดับ ดีเยี่ยม

35 - 42 คะแนน หมายถึง มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในระดับ ดีมาก

27 - 34 คะแนน หมายถึง มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในระดับ ดี

19 - 26 คะแนน หมายถึง มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในระดับ พอใช้

ต่ำกว่า 19 คะแนน หมายถึง มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในระดับ ควรปรับปรุง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อกลวิธีการโค้ชเชิงบวก ใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำมาเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลผลดังนี้ (Best, J. W. 1977)

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเห็นตามรายการประเมินในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเห็นตามรายการประเมินในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเห็นตามรายการประเมินในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเห็นตามรายการประเมินในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเห็นตามรายการประเมินในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีการโค้ชเชิงบวกที่เหมาะสมในการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ประการ ได้แก่

1.1 การกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) นักศึกษาฝึกประสบการณ์สามารถตั้งเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ที่ ชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาและสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา

1.2 การให้ข้อเสนอแนะเชิงบวก (Positive Feedback) การสะท้อนข้อคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ที่ช่วยให้นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเกิดความมั่นใจ เห็นแนวทางปรับปรุงการสอน และตระหนักถึงจุดแข็งของตนเอง

1.3 การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) การยกย่อง ชื่นชม และการให้รางวัลเชิงสัญลักษณ์ เพื่อ กระตุ้นให้ผู้เรียนคงพฤติกรรมที่เหมาะสมและพัฒนาต่อเนื่อง

1.4 การสะท้อนคิด (Reflective Thinking) การเปิดโอกาสให้นักศึกษาครูได้ทบทวนการจัดการเรียนรู้ของตนเอง วิเคราะห์ปัญหา และสรุปบทเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะการสอนในครั้งต่อไป

จากการประชุมกลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ากลวิธีการโค้ชเชิงบวกมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้จริง

2. ผลการศึกษาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ได้รับกลวิธีการโค้ชเชิงบวก แสดงดังตารางที่ 1 - 2

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อน - หลังได้รับกลวิธีการโค้ชเชิงบวก

การวัดผล	n	$\bar{x}$	S.D.	ผลต่างคะแนนหลัง-ก่อน
ก่อนจัดกิจกรรม	12	20.25	3.47	+5.33
หลังจัดกิจกรรม	12	45.58	1.97	

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนได้รับกลวิธีการโค้ชเชิงบวกมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ 20.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.47 และหลังได้รับกลวิธีการโค้ชเชิงบวกมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ 45.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.97 ซึ่งสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลังได้รับการกลวิธีการโค้ชเชิงบวกสูงกว่าก่อนได้รับการกลวิธีการโค้ชเชิงบวก 5.33 คะแนน

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ได้รับกลวิธีการโค้ชเชิงบวก

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้	ก่อนได้รับกลวิธีการโค้ชเชิงบวก		หลังได้รับกลวิธีการโค้ชเชิงบวก	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	-	-	9	75.00
ดีมาก	-	-	2	16.67
ดี	2	16.67	1	8.33
พอใช้	4	33.33	-	-
ควรปรับปรุง	6	50.00	-	-
รวม	12	100.00	12	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนได้รับกลวิธีการโค้ชเชิงบวกส่วนใหญ่มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในระดับควรปรับปรุงจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 4 คนระดับดีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 16.67 ตามลำดับ และหลังได้รับกลวิธีการโค้ชเชิงบวกส่วนใหญ่มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 16.67 และระดับดีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อกลวิธีการโค้ชเชิงบวก หลังการใช้กลวิธีการโค้ชเชิงบวกแล้วผู้วิจัยให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อกลวิธีการโค้ชเชิงบวก แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาคำความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อกลวิธีการโค้ชเชิงบวก

รายการความคิดเห็น	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1. การโค้ชช่วยให้สามารถกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน	4.58	0.51	มากที่สุด
2. การกำหนดเป้าหมายร่วมกันช่วยให้มีแรงบันดาลใจในการเรียนรู้อย่างมากขึ้น	4.50	0.52	มาก
3. เป้าหมายที่กำหนดมีความเป็นรูปธรรมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.58	0.51	มากที่สุด

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
4. การโค้ชช่วยให้สามารถติดตามและปรับเป้าหมายการเรียนรู้ให้เหมาะสมได้	4.50	0.67	มาก
5. การได้รับข้อเสนอแนะเชิงบวกทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น	4.75	0.45	มากที่สุด
6. ข้อเสนอแนะจากโค้ชเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.50	0.80	มาก
7. การให้ข้อเสนอแนะช่วยให้สามารถปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	4.67	0.49	มากที่สุด
8. กลวิธีการโค้ชช่วยให้เห็นความก้าวหน้าในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง	4.58	0.51	มากที่สุด
9. การเสริมแรงเชิงบวกช่วยให้มีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนรู้	4.67	0.49	มากที่สุด
10. การชื่นชมและการยอมรับจากโค้ชช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้	4.58	0.51	มากที่สุด
11. การเสริมแรงเชิงบวกช่วยให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง	4.58	0.67	มากที่สุด
12. กลวิธีการโค้ชช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเอง	4.67	0.65	มากที่สุด
13. การโค้ชช่วยกระตุ้นให้ค้นคิดทบทวนเกี่ยวกับวิธีการสอนของตนเอง	4.50	0.52	มาก
14. การสะท้อนคิดทำให้มองเห็นจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาในการจัดการเรียนรู้	4.58	0.67	มากที่สุด
15. การสะท้อนคิดช่วยให้มีแนวทางในการพัฒนาตนเองมากยิ่งขึ้น	4.75	0.62	มากที่สุด
รวม	4.60	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ในภาพรวมนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความเห็นต่อกิจกรรมโค้ชเชิงบวกในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณาตามรายข้อแล้วรายการที่นักศึกษามีความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ การได้รับข้อเสนอแนะเชิงบวกทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น ($\bar{X}=4.75$, S.D.=0.45) และการสะท้อนคิดช่วยให้มีแนวทางในการพัฒนาตนเองมากยิ่งขึ้น ($\bar{X}=4.75$, S.D.=0.62) รองลงมาได้แก่ การให้ข้อเสนอแนะช่วยให้สามารถปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.49) การเสริมแรงเชิงบวกช่วยให้มีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.49) และกลวิธีการโค้ชช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.65)

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาพบว่ากลวิธีที่เหมาะสมในการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) การให้ข้อเสนอแนะเชิงบวก (Positive Feedback) การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) และการสะท้อนคิด (Reflective Thinking) ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้องค์ประกอบดังกล่าวยังมีความครอบคลุมทั้งด้าน การวางแผน (Planning), การปฏิบัติ (Action), และการประเมินสะท้อนผล (Reflection) ซึ่งเป็นวงจรสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก ที่ส่งเสริมให้นักศึกษาครูได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการกำหนดทิศทางการเรียนรู้ของตนเอง ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Darling-Hammond (2006) ที่กล่าวว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่เพียงแต่ช่วยให้นักศึกษาได้ทดลองใช้ความรู้ที่ได้รับในมหาวิทยาลัยกับสถานการณ์จริง แต่ยังทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของ Grant, & Cavanagh (2011) ที่พบว่าการโค้ชเชิงบวกช่วยให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบของตนเอง และเกิดการตระหนักรู้ในการพัฒนาตนเองอย่างมีระบบ ขณะที่ Kraft, Blazar, & Hogan (2018) ยืนยันว่าการโค้ชครูที่เน้น feedback และการสะท้อนผลช่วยยกระดับคุณภาพการสอนอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กฤติยา อริยา, และคณะ (2566) ที่พบว่าการช่วยเหลือ ติดตาม ให้ข้อเสนอแนะและการช่วยเหลือด้วยวิธีที่เหมาะสมช่วยให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีคุณลักษณะตามสมรรถนะครู ผลการศึกษานี้จึงสนับสนุนแนวคิดว่าโค้ชเชิงบวกสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้จริง

2. ผลการวิจัยพบว่าคะแนนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลังได้รับกลวิธีการโค้ชเชิงบวกเพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองเท่ากับ 20.25 เพิ่มขึ้นหลังการทดลองเป็น 45.58 และมีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากถึง

ร้อยละ 66.66 ที่มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการโค้ชเชิงบวกสามารถสร้างแรงจูงใจ ความมั่นใจ และแนวทางในการพัฒนาตนเองที่เป็นรูปธรรม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Grant, & Cavanagh (2011) ที่ระบุว่าโค้ชเชิงบวกเป็นกระบวนการที่ช่วยค้นหาจุดแข็งและสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคคล รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kraft, Blazar, & Hogan (2018) ที่ชี้ให้เห็นว่าการโค้ชช่วยพัฒนาคุณภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้กลวิธีการโค้ชเชิงบวกช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก ที่เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ เพราะการได้รับข้อเสนอแนะเชิงบวกและการสะท้อนคิดเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมความมั่นใจ และแรงบันดาลใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kraft, Blazar, & Hogan (2018) ที่พบว่า การโค้ชครูสามารถเพิ่มประสิทธิภาพทั้งคุณภาพการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เช่นเดียวกับ Darling-Hammond (2006) ที่กล่าวว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องเชื่อมโยงทฤษฎีเข้ากับการปฏิบัติจริง และการมีระบบพี่เลี้ยงหรือโค้ชช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกใช้ความรู้และสะท้อนคิดอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศของ ปณัฐ เนรมิตตพงษ์, และภิญโญ รัตนพันธุ์ (2560) ที่พบว่าโค้ชเชิงบวกสามารถพัฒนาศักยภาพ และเจตคติของนักศึกษาให้สูงขึ้นอย่างชัดเจน แต่อย่างไรก็ตามจากการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์ยังขาดทักษะในการออกแบบเครื่องมือประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รวมทั้งยังมีข้อจำกัดในการใช้ข้อมูลจากการประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและอาจเป็นเพราะในกระบวนการนิเทศหรือการฝึกสอนมักให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากกว่าการออกแบบเครื่องมือประเมินผล อีกทั้งนักศึกษาฝึกประสบการณ์บางส่วนยังขาดความมั่นใจในการตีความผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้การประเมินยังไม่ครอบคลุมตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Darling-Hammond (2006) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ที่ชี้ให้เห็นว่า การวัดและประเมินผลเป็นสมรรถนะที่ต้องการทักษะเชิงวิเคราะห์สูง และมักเป็นจุดอ่อนของนักศึกษาครูในช่วงแรกของการฝึกสอน จึงควรส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์ได้รับการโค้ชเฉพาะด้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการออกแบบเครื่องมือและใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ในด้านความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อกลวิธีการโค้ชเชิงบวกพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.57) โดยนักศึกษามีความเห็นว่าการได้รับข้อเสนอแนะเชิงบวกทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น และการสะท้อนคิดช่วยให้มีแนวทางในการพัฒนาตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามีความรู้สึกรู้สึกว่ากลวิธีการโค้ชเชิงบวกช่วยสร้างแรงบันดาลใจและความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และช่วยให้เห็นแนวทางพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ของตนผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ Devine, Meyers, & Houssemand (2013) ที่ระบุว่าโค้ชสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก และ Johnson, et al. (2018) ที่เน้นย้ำถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างโค้ชกับผู้ถูกโค้ชซึ่งมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแสดงถึงความสำคัญของการให้ feedback และการสะท้อนคิดต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณัฐ เนรมิตตพงษ์, และภิญโญ รัตนพันธุ์ (2560) ที่ยืนยันว่าการโค้ชเชิงบวกช่วยพัฒนาศักยภาพและเจตคติของนักศึกษาได้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ควรนำกลวิธีการโค้ชเชิงบวกไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเฉพาะการสะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนรู้ และการขอรับฟังการให้ข้อมูลป้อนกลับจากอาจารย์นิเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ให้ก้าวสู่ความเป็นครูมืออาชีพ

1.2 ควรบูรณาการกลวิธีการโค้ชเชิงบวกไว้ในกระบวนการนิเทศการสอน เช่น การให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ การชื่นชมยกย่อง และการจัดกิจกรรมสะท้อนคิดกลุ่ม เพื่อช่วยให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจและความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น

1.3 คณะควรกำหนดนโยบายหรือแนวปฏิบัติที่สนับสนุนการโค้ชเชิงบวกอย่างเป็นระบบ เช่น การพัฒนาหลักสูตรฝึกประสบการณ์ที่มีกิจกรรมโค้ช การอบรมอาจารย์นิเทศก์ด้านทักษะการโค้ช และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนฝึกสอนในการใช้กลวิธีการโค้ชเชิงบวก

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีผลการประเมินสมรรถนะด้านการวัดและประเมินอยู่ในระดับต่ำกว่าทุกด้าน ดังนั้นควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมโค้ชเฉพาะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยอาจารย์นิเทศหรือครูพี่เลี้ยงทำหน้าที่โค้ชเชิงบวกรวมทั้งช่วยแนะนำการออกแบบเครื่องมือประเมิน เช่น แบบทดสอบเชิงสมรรถนะ RUBRIC หรือแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน เพื่อให้ นักศึกษาฝึกสามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ได้จริง

2.2 ควรมีการวิจัยติดตามผลหลังการใช้กลวิธีการโค้ชเชิงบวกในระยะยาว เพื่อศึกษาว่า นักศึกษาสามารถคงไว้ซึ่งสมรรถนะการจัดการเรียนรู้และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูได้ต่อเนื่องหรือไม่

2.3 ควรมีการพัฒนาแนวทางการใช้สื่อดิจิทัลหรือแพลตฟอร์มออนไลน์ร่วมกับกลวิธีการโค้ชเชิงบวก เช่น e-Coaching หรือ Virtual Mentoring ซึ่งจะเอื้อต่อการพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์ครูในวงกว้างและสอดคล้องกับบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา ตั้งชลทิพย์. (2563). การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ.

วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. 12(2): 55 - 70.

กฤติยา อริยา, สายรุ้ง ธิธา, จันทร์จิรา ชัยภมรฤทธิ์, และมลฤดี แซ่ม้า. (2566). การสร้างชุดฝึกอบรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ฐานสมรรถนะสำหรับนักศึกษา ค.บ. 4 ปี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์. 18(2): 33 - 46.

คณะครุศาสตร์. (2566). คู่มือการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ครุสภา. (2562). มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). รายงานการวิจัยสมรรถนะหลักของครูในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ:

กระทรวงศึกษาธิการ.

ปณัฐ เนรมิตตพงษ์, และภิญโญ รัตนพันธ์. (2560). การโค้ชเชิงบวกเพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษา. วารสารวิชาการ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 37(2): 55 - 70.

ปัญญา ประคอง สาธรรม, และอมรรัตน์ วัฒนธรร (2561). การพัฒนาหลักสูตรพัฒนาครูโดยใช้การโค้ชเชิงบวก. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 8(1): 25 - 36.

ไพศาล วรคำ. (2564). การวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 12). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

Best, J. W. (1977). *Research in Education*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Darling-Hammond, L. (2005). School administrator' leadership and communication skill for effective secondary school administration in River state. *Journal of Interdisciplinary Studies*. 39-53.

_____. (2006). *Powerful teacher education: Lessons from exemplary programs*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Devine, M., Meyers, R., & Houssemand, C. (2013). How can coaching make a positive impact within educational settings? *Procedia – Social and Behavioral Sciences*. 93: 1382 - 1389.

Grant, A. M., & Cavanagh, M. J. (2011). Coaching psychology: How did we get here and where do we go next? In M. Cavanagh, A. Grant, & T. Kemp (Eds.). *Evidence-based coaching handbook*. (pp. 1–16). Wiley.

Johnson, S. R., Pas, E. T., Bradshaw, C. P., & Jalongo, N. S. (2018). Promoting teachers' implementation of classroom-based prevention programming through coaching: The mediating role of the coach–teacher relationship. *Prevention Science*. 19(2): 178 - 188.

Kraft, M. A., Blazar, D., & Hogan, D. (2018). The effect of teacher coaching on instruction and student achievement: A meta-analysis of the causal evidence. *Review of Educational Research*. 88(4): 547 - 588.